

lodsfirmaer i så fald ikke nødvendigvis skal foretage store investeringer i fx transportkapacitet.

Gennem udvalgets analyser er der opnået enighed i udvalget om, at forudsat at en række forhold, herunder uddannelse og kendskab til det område, hvor en lodsnings foregår, løbende vil være opfyldt af private lodser, vil det være muligt at gennemføre en konkurrenceudsætning af de regionale lodsnings. Det vurderes samtidigt nødvendigt, at myndighedsopgaver og driftsopgaver adskilles organisatorisk.

Udvalget finder, at en delvis liberalisering af lodsvæsenet vil medføre, at ressourcerne udnyttes bedst muligt, således at også de sejladsikkerhedsmæssige og miljømæssige mål kan opfyldes. Forsyningssikkerheden forventes opretholdt på kort sigt, og konkurrencen om regionallodsningsne forventes styrket gradvis over nogle år. Endvidere forventes, at priserne for lodsnings af større skibe vil falde, mens de vil stige for mindre skibe.

Det skønnes hensigtsmæssigt, at der foretages en evaluering af erfaringerne fra regionalområdet, før der tages stilling til, i hvilket omfang det findes forsvarligt at konkurrenceudsætte gennemsejlingslodsningsne.

Udvalget finder, at begrundelsen for fortsat at have et organ som Lodsrådet, der beskæftiger sig hovedsageligt med den interne tilrettelæggelse af organisation og økonomi i én af flere lodsvirksomheder ikke længere vil være til stede. Det bemærkes dog, at spørgsmål af nautisk teknisk karakter som f.eks. nye lodsplichtbestemmelser, ændringer i kvalifikationskrav til lodser, ændringer af betydning for serviceniveau eller ændringer i lodsers myndighedsopgaver fortsat bør forelægges for de berørte parter inden afgørelse.

Udvalget finder, at lodser i det statslige lodsvæsen fremover bør være ansat som lønmodtagere i henhold til en overenskomst. Ligesom lodsers pensionsmæssige forhold bør være baseret på en aftale mellem arbejdsgiveren og lønmodtagerens organisation. Udvalget finder det vigtigt at påpege, at der bør indgås aftaler, således at det sikres, at samfundsmæssigt vigtige lodsnings (fx lodsnings omfattende af lodsplicht og IMO-anbefalinger) vil kunne gennemføres i tilfælde af arbejdskonflikter, hvor strejkevåbnet tages i brug. Det er udvalgets opfattelse, at fremtidige bestemmelser om lodsers aflønnings- og pensionsforhold ikke bør indgå i en revideret lodslov.

4.3 Udvalgets anbefalinger

Konkluderende anbefaler Lodslovsudvalget:

1. Effektivisering mv. af det statslige lodsvæsen
 - Fortsat omkostningsminimering og effektivisering. Incitamentet hertil.
2. Konkurrenceudsættelse (liberalisering) af det statslige lodsvæsen og autoriserede havnelodserier
 - Klar adskillelse af myndigheds- og driftsopgaver.
 - Fortsat arbejde for nedsættelse af lodstaksterne.
 - Der udarbejdes en handlingsplan for den fortsatte effektivisering, herunder eksempelvis gennemførelse af lønreform, takstreform, generel vurdering af varslingstiden, adskillelse af opgaver og fremtidig organisation af det statslige lodsvæsen. Frist 1. juni 2005.
 - Forsvarsministeren bemyndiges i lodsloven til at udstede regler til gennemførelse af en liberalisering af lodsvirksomhed, herunder opkræve gebyrer af brugere i forbindelse med udstedelse af certifikater, tilsyn mv.
 - Alle regionallodsningsne konkurrenceudsættes fra 1. januar 2006.
 - Lodsvæsenet varetager forsyningssikkerheden.
 - Mulighederne for landbaseret lodsnings samt lokal tilpasning af fx lodsplicht og lodsfritagelsesbeviser undersøges løbende ud fra ønsket om øget effektivitet og sejladsikkerhed.
 - Ved revision af lodsloven i folketingsåret 2008/09 tages der bl.a. på baggrund af en evaluering af forløbet af konkurrenceudsættelsen af regionallodsningsne stilling til, om det vil være forsvarligt at konkurrenceudsætte gennemsejlingslodsningsne.
3. Myndighedsopgaver
 - Der udstedes senest 1. oktober 2005 regler vedr. myndighedsopgaver for lodsnings, herunder
 - krav til og regler for uddannelse og certificering af lodser, regler om lodsnings udførelse, lodsers opgaver og ansvar samt tilsyn hermed,
 - godkendelse og tilsyn med lodsselskabers virksomhed, indberetningsplicht mv.
 - Der oprettes senest 1. juni 2005 en myndighed i Farvandsvæsenet til varetagelse af samtlige myndighedsopgaver vedr. lodsnings, adskilt fra driftsopgaver, herunder
 - krav til opnåelse af lodsfritagelsescertifikater
 - Efter lodslovens ikrafttræden skal udviklingen i lodstaksterne følges nøje med henblik på at vurdere, om eller evt. i hvilket omfang, der bør iværksættes sikkerhedsforanstaltninger.
4. Lodsrådet
 - Lodsrådet nedlægges